Eduskunta
Liikenne- ja viestintävaliokunta
18.10.2022

AUTOTUOJAT
JA -TEOLLISUUS

HE 174/2022 vp

Hallituksen esitys eduskunnalle laiksi uusiutuvien polttoaineiden käytön edistämisestä liikenteessä annetun lain muuttamisesta ja väliaikaisesta muuttamisesta

Tero Kallio
toimitusjohtaja, Autotuojat ja –teollisuus ry

Jakeluvelvoitteen ehdotetut muutokset

- hallitus esittää polttonesteiden hintojen nousun hillitsemiseksi jakeluvelvoitteen alentamista vuodelle 2023 ja nopeaa paluuta kasvu-uralle vuonna 2024
- alentamisen hintavaikutus olisi noin 10 snt/litralta vuonna 2023 - vuodelle 2024 aiheutuisi kuitenkin noin 23 snt/litra nousupaine
- vaihtoehtoiset etenemispolut
  - jakeluvelvoitetta ei nosteta HE:n mukaisesti => vuoden 2025 päästötavoitetta ei saavuteta ja riskinä on, että elpymisvälineen rahoitusta leikataan
  - jakeluvelvoite palautetaan kasvu-uralle, hintavaikutusta kompensoidaan tukitoimin ja alentamalla fossiilisten polttoaineiden valmisteveroa – pelkästään työmatkakulujen korotettu verovähennys vähensi vuonna 2022 verotuloja noin 153 miljoonalla eurolla
  - **jakeluvelvoite palautetaan kasvu-uralle, hintavaikutusta kompensoidaan alentamalla vuodesta 2024 alkaen uusiutuvien polttoaineiden verotasoa 31 sentistä 15 senttiin/litra vuonna 2024 – alentaisi dieselin hintaa noin 8 snt/litra, kustannusvaikutus olisi noin 190 milj. euroa vuodessa**

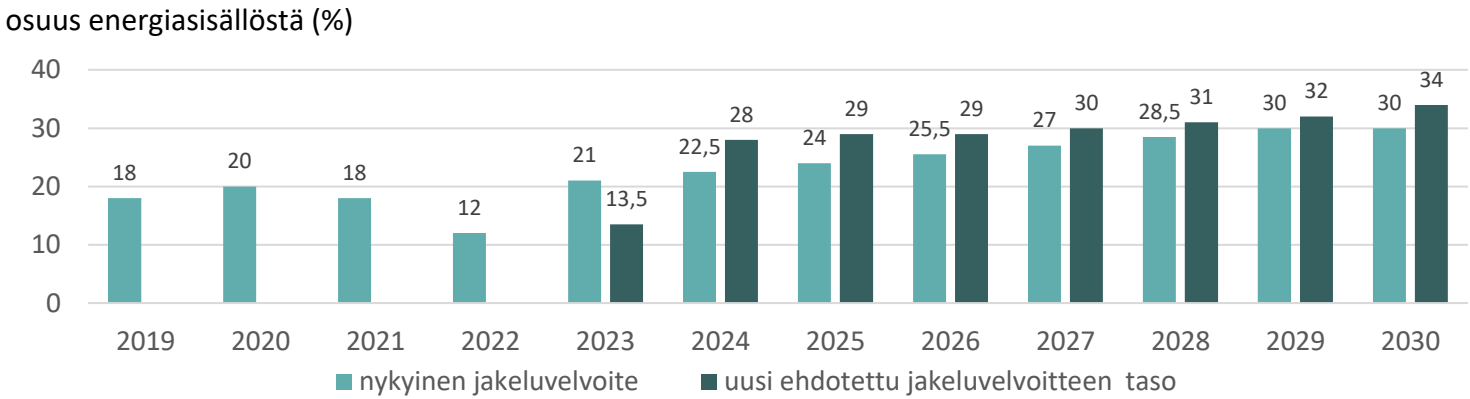

AUTOTUOJAT
JA -TEOLLISUUS

Polttonesteiden hintaennusteet ovat HE:ssä epärealistisen optimistisia

- HE:n mukaan vuonna 2024 dieselin hinta asettuisi 1,90 euroon litralta 28 prosentin jakeluvelvoitteella - esimerkiksi syyskuussa dieselin hinta oli keskimäärin 2,16 euroa litralta
- Ruotsissa vastaavalla dieselin jakeluvelvoitteen tasolla arvio polttoaineen myyntihinnasta on vuonna 2024 lähes 2,6 euroa litralta
- vuoden 2030 hinnan arvioidaan HE:ssa olevan 34 prosentin velvoitteella nykytasolla
- hintaennusteet eivät ota huomioon poikkeuksellisen epävakaata energiamarkkinaa, biopolttoaineiden kestävyyskriteerien kapenemista ja fossiilisten polttonesteiden ennakoitua hintakehitystä

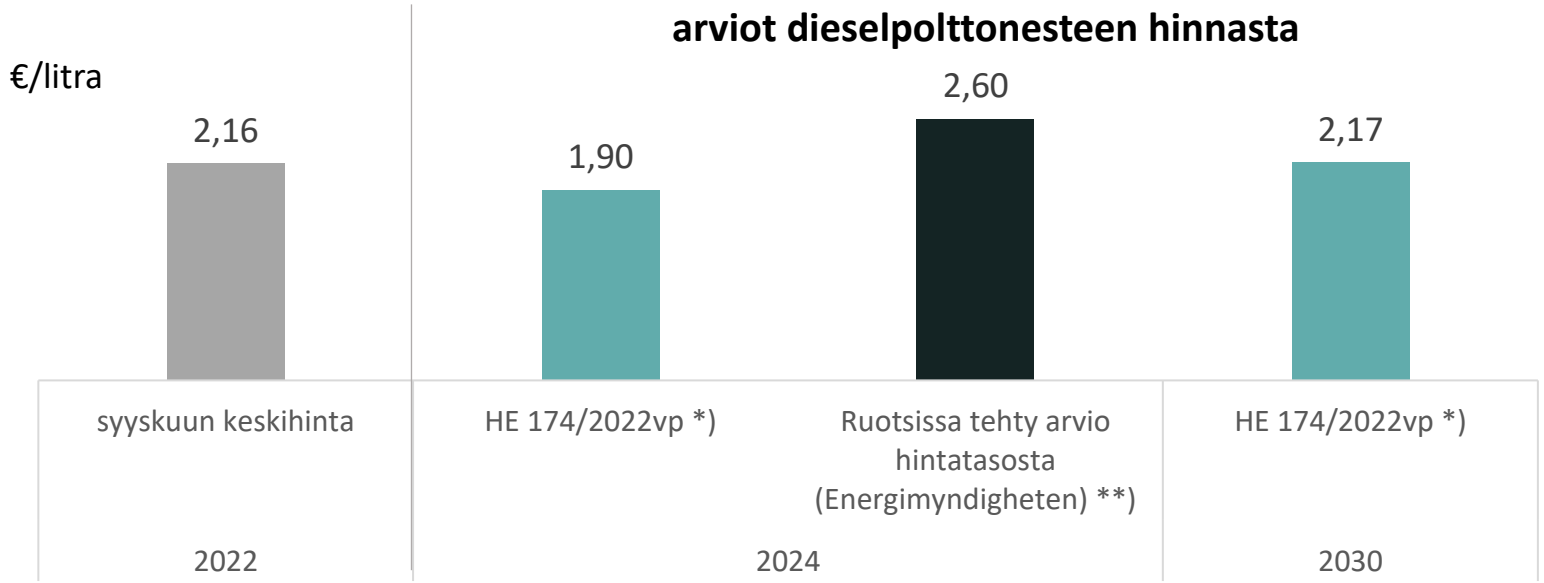

*) jakeluvelvoite vuonna 2024 28 % (dieselille 40 %) ja vuonna 2030 34 %
**) jakeluvelvoite vuonna 2024 40 %. Kontrollstation för reduktionsplikten 2022, Delrapport 1 av 2. Statens energimyndighet, ER 2022:07.

Ehdotus polttoaineiden hintapaineiden purkamiseksi jakeluvelvoitetta rapauttamatta

- polttonesteiden poikkeuksellisen suuria hintapaineita voidaan alentaa seuraavilla toimilla:

nopeat toimet

- **uusiutuvien kehittyneiden polttoaineiden valmisteveron alentaminen** - *alentaa polttoaineiden hintaa ja vähentää liikenteen päästöjä*
- otetaan käyttöön **ammattidiesel**, jolla voidaan tarvittaessa kompensoida dieselpolttonesteen hinnan nousua ammattiliikenteelle

5-8 vuoden kuluessa vaikuttavat toimet

- autokannan **sähköistymisen nopeuttaminen** merkittävällä hankintakannusteella - *poistaa tarpeen nostaa jakeluvelvoitetta neljällä prosenttiyksiköllä vuosina 2025-2030*
- **uusiutuvan julkisista latauspisteistä jaellun liikennesähkön sisällyttäminen jakeluvelvoitteeseen** - *vähentää uusiutuvien nestemäisten polttoaineiden jakeluvelvoitetta vuoden 2030 tasolla enimmillään 4-5 prosenttiyksiköllä ja purkaa jakeluvelvoitteen hintapainetta*

Uusiutuvan polttoaineen veronalennuksen vaikutus polttoaineen hintaan ja verokertymään vuonna 2024, jos jakeluvelvoite olisi 28 prosenttia

- tieliikenteen polttoaineverokertymä on noin 2,5 mrd euroa vuodessa
- uusiutuvien T-laatuisten polttoaineiden valmistevero on noin 31 snt litralta
- **mikäli verotaso alennettaisiin 15 senttiin litralta, pumppuhinta alenisi noin 8 sentillä litralta ja verokertymä noin 190 miljoonalla eurolla**

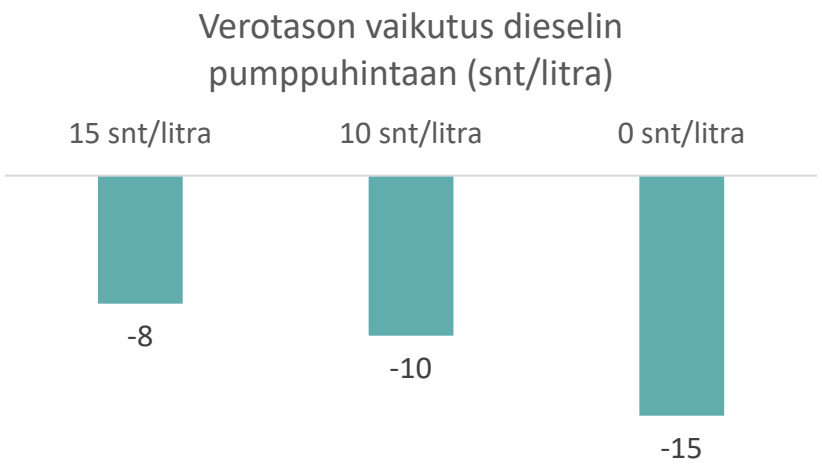

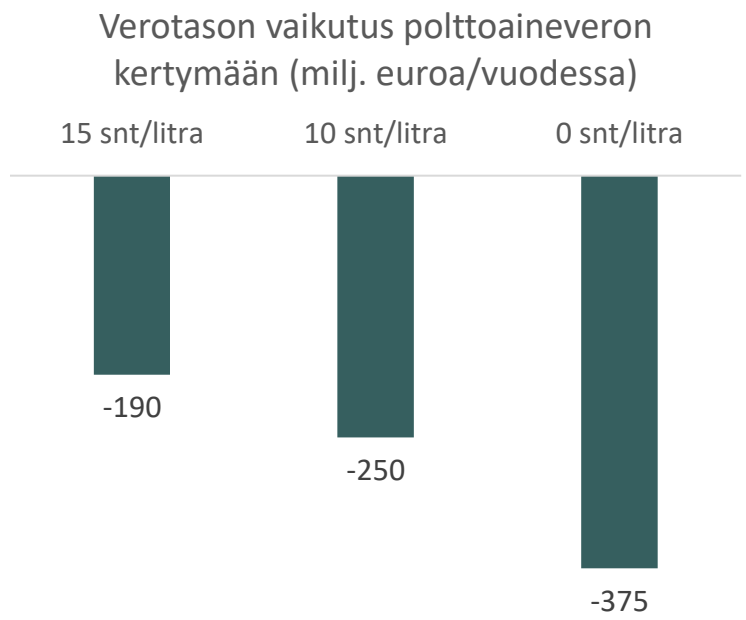

AUTOTUOJAT JA -TEOLLISUUS

Polttonesteiden alv-tuotto on kasvanut viime vuosina huomattavasti

- polttonesteiden alv lasketaan verottoman hinnan ja valmisteveron summalle
- valmisteveron kertymä on noussut merkittävästi vuosina 2021 ja 2022, kun polttonesteiden veroton hinta on kasvanut
- vuonna 2021 arvonlisäveron bruttokertymä kasvoi noin 280 miljoonalla eurolla edelliseen vuoteen nähden
- tieliikenteen polttoaineiden arvonlisäverokertymän odotetaan tänä vuonna kasvavan noin 500 miljoonalla eurolla viime vuoteen nähden, mikäli polttoaineiden hintakehitys tasaantuu loppuvuonna nykytasolleen
- vaikka arvonlisävero on yrityksille vähennyskelpoista, suurin osa verotason kasvusta jää nostamaan arvolisäveron kertymää

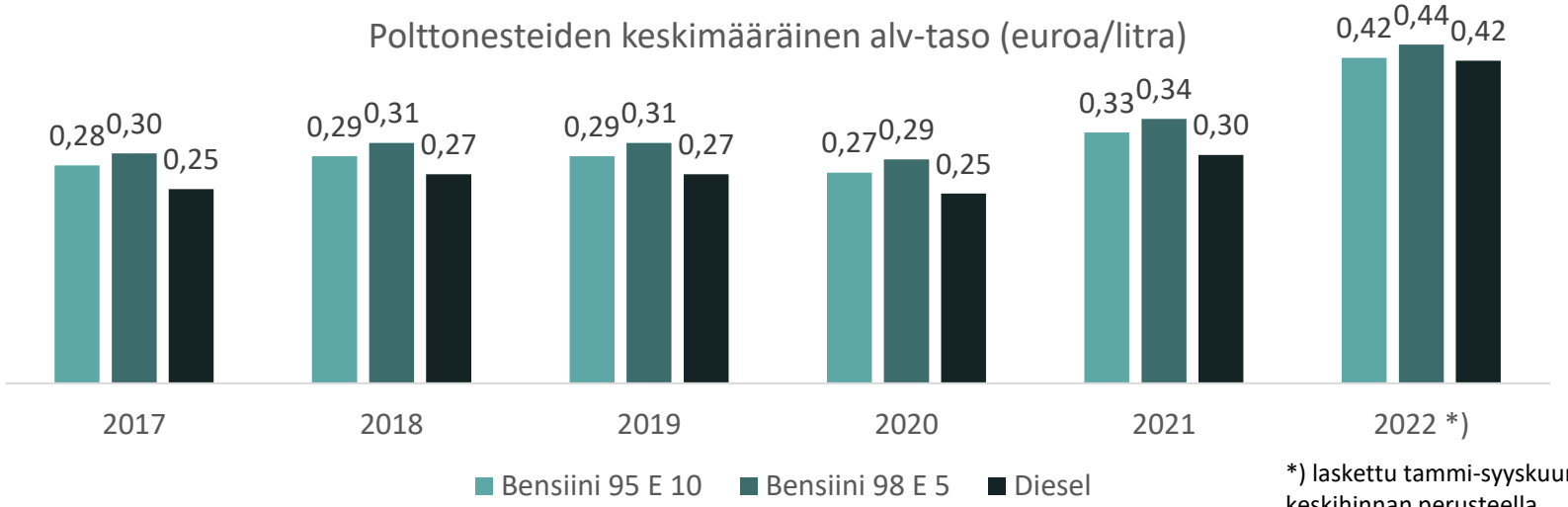

*) laskettu tammi-syyskuun keskihinnan perusteella

AUTOTUOJAT JA -TEOLLISUUS

EU-lainsäädännön rajaukset

- veroa voitaisiin valtiontukisääntelyn edellytyksiä rikkomatta alentaa laskemalla kaikkien uusiutuvien T-laatuisten polttoaineiden energiasisältöveroa
- veron alentaminen koskisi tällöin kestävistä raaka-aineista valmistettua etanolia sekä uusiutuvaa T-laadun dieselpolttonestettä ja parafiinista dieselpolttonestettä
- vaikka T-luokan biopolttoaineille sovellettaisiin EU:n energiaverodirektiivin asettaman minimiverotason selvästi alittavaa verotasoa, myytävän polttoaineseoksen verotaso jäisi EU:n minimiverotason yläpuolelle, sillä biopolttoaineita voidaan sekoittaa fossiilisten polttoainelaatujen joukkoon
- esitämme lisäksi, että Suomi selvittäisi mahdollisuutta saada poikkeuslupa T-luokan biopolttoaineiden 100-prosenttisesti jaeltavan jakeen minimiveroa alempaan verokantaan
- 100-prosenttisen uusiutuvan dieselin kysyntää voitaisiin lisätä myös muuttamalla jakeluvelvoitelakia siten, että jakeluvelvoitteen ylittävästä osuudesta ei perittäisi veroa, jolloin järjestelmä muodostaisi huomattavan kannusteen velvoitteen ylittävän määrän jakeluun - Ruotsissa jakeluvelvoite sisältää vastaavan tapaisen EU:n Ruotsille salliman mekanismin

AUTOTUOJAT
JA -TEOLLISUUS

Ammattidieselin käyttöönotto

- hallitus on sitoutunut keväällä 2022 valmistelemaan ammattidiesel-järjestelmän lainsäädännön siten, että järjestelmä voitaisiin ottaa käyttöön jo vuoden 2023 aikana
- ammattidieseljärjestelmässä osa peritystä valmisteverosta palautettaisiin kuljetusyrityksille
- palautettavan veron määrä laskettaisiin keskimääräisen dieselin verotason mukaisesti
- ammattidiesel ei ole kuljetusalalle suunnattava yritystuki, vaan logistiikkakustannusten kasvun ja inflaation hillitsemiseen suunnattu investointi, joka siirtyisi kuljetus- ja liikennepalvelujen hintoihin ja parantaisi kuljetussektorin
- ammattidiesel toimisi puskurina, joka suojaisi ammattimaista liikennettä hinnan muutoksilta